ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

պաշտօն համար, տարեկան 70 դրչ. վեցամսեայ 25 դրչ. Եռամսեայ 30 դրչ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 90 դրչ. Վեցամսեայ 45 դրչ. Եռամսեայ 25 դրչ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 25 ֆր. Վեցամսեայ 13 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata Kourchounlou han, N. 7 Cons/ple.

ԾԱՂԻԿ

ՕՐԱԳԻՐ

«ձաղիկ» ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در

ԽՄԲԱԳՐՈՒԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրգուճլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն բդքակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն եւ չի տրուիր:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԱ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 496

☛ "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ ☚

1 ՆՈԵՄԲԵՐ 1902 ՈՒՐԲԱԹ

ՍԻՊԵՐԻԱ.

ԴԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒՄԸ

Սիպերիական երկաթուղին չինութեան գլուխ էլլելէն ի վեր, Սիպերիա ընդհանուր աշխարհի և մասնաւորաբար Ռուսիոյ ուշադրութիւնը գրաւած է, որովհետեւ այդ հսկի ճոպի ահագին տարածութիւնները կոչուած են օր մը տնտեսական կարեւոր կեդրոններ գառնալու:

Այս օրերս Սիպերիայէն Ռուսահայէ մը, Սիպերիոյ տնտեսական բարգաւաճման մասին ընդարձակ և խիստ շահեկան թղթակցութիւն մը սկսած էր հրատարակութեան կը յանձնենք զայն, ապահով ըլլալով որ մեծ շահագրգռութեամբ պիտի կարդացուի:

Օգոստոս 25, ԻՐՈՒՒՆԳ, 1902

Բաղումի տեսել էի «Ծաղիկ»ը երբ հէնց պահիկ վեց ամիս առաջ այնտեղ էի գտնուում: Մի լաւ կազմակերպուած թերթ էինք գտնում նրան, ժամանակակից աշխարհայեացողութիւններով տոգորուած, որը կարծեմ հազուագիւտ իւրայատկութիւն է Պօլսահայ մամուլի մէջ: Նրա կրթական ոգին մի առանձին նշանակութիւն եւ հրապոյր էր ընծայում թերթին: Եւ հէնց այդ պատճառն էլ է որ այժմ էլ որ Սիբիրի խորհուրդ եմ գտնուում, փափաքեցայ կարդալ նրան եւ բաղում իմ բարեկամներից մէկի միջոցով բերել տուի: Ցնդի գանուում եմ տեղւոյնական գործով, թէկուզ մի քանի ամսով, մեր բարեխնամ ձեռնարկ, տեղական նպաստ ունեմ պատել Սիբիրի գլխաւոր կայաններում կարծեմ եմ իմ մի օգտակարութիւն մատուցած կը լինիմ «Ծաղիկ»ին, Սիբիրի գաղթականութեան այժմեան տասնեակ վիճակի վերաբերութեամբ տեղեկութիւններ հաղորդելով նրա ընթերցողներին:

Ծարգանքով

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՈՒՄԱՄԵԱՆՑ

* * *

Սիբիրը իրականին մէջ Եւրոպական Ռուսիայի մի պարզ եւ երկրագործած մասն է միայն, եւ բաժնուած է Ուրալ լեռնաշղթային գոտիովը—ոչ այնչափ բարձր եւ դիւրանցանելի—որը մի բնական սահման է դառնում Ասիայի եւ Եւրոպայի միջեւ: Ռուսական ժողովուրդի դէպ ի Սիբիր տարածումը՝ չենք կարող նրկատել իւրաքանչիւր մի գաղթականական շարժում, այլ պատճառով որ նա միեւնոյն պետութեան մի ընդարձակ գաւառն է:

Պատմութիւնից գիտենք թէ ԺԶ-րդ դարում, Թաթար վաչկատուն խմբեր սիռեցեան կեդրոնական Ասիայի անմշակ լայնածաւալ գաչտագետինների վրայ:

Մինչ ԺԶ. դարու վերջերը, այդ վաչկատուն ցեղերի յաջորդ սերունդները չկոյատարերցրին որ ռուսերը կառնան Սիբիր մտնել: Այլ երբ Իվան Դ Զարը վերջնականապէս յաջողեցաւ նուաճել Բազանի եւ Աստրախանի վերջին խանութիւններին էլ, ռուսերը կարողացան նաեւ գրաւել Ուրալի մասին, որը բաց արեց իրենց առջեւ Սիբերի ճամբան: Ռուսերի եւ բնիկ ցեղերի միջեւ առաջին կռիւը պատահել է 1580ի աշնան, երբ Եէրմաքի հրամանատարութեան ներքեւ մի քանի հարիւրի չափ անկախ քաղաքներ Ուրալը անցան, որոնք կռիւ կռիւ չահատակութիւնների ետեւից էին վազում եւ մի ինչ որ ապատանարան որոնում՝ հետապնդումներից պրծնելու համար:

Եէրմաք հրամանատարի կողմից՝ Ռուչումի խանութեան վրայ տարուած փայլուն յաղթանակը, մի չափազանց արդիւնաւոր ազդեցութիւն առաջ բերեց միւս բնակչութիւնների վրայ, այնպէս որ բազմաթիւ փոքրիկ իշխանապետութիւններ ինքնաբերաբար եկան անձնատուր լինելու Եէրմաքին, եւ նրա իշխանութեան յանձնել իրանց ժողովրդները (հատաք): Աւելի յետոյ, Մոսկվայից նոր զօրագունդեր ղրկուեցան այդ տիրոյթը պահպանելու համար: Այդ ամբողջական նուաճումից յետոյ, Ռուսիացիները իրանց չարժումը առաջ տարին դէպ ի արեւելք՝ մինչեւ Ամուր գետը, դէպ ի հիւսիս՝ Իրկիցի գաչտագետինները: Ամուրի վրայ նրանք կռուեցան Զինացիների հետ, եւ գաչտագետինների հարաւային կողմերն էլ բազմաթիւ վրանաքանակ ցեղերի հետ, բայց գրեթէ ամէն անգամուն էլ մեծ դիմադրութիւններ չհանդիպեցան:

Ռուսերի Սիբիր մուտքին նպաստեցրին նաեւ արկեղի գետերը, որոնց հետեւեցան ե՛ք քաղաքների ջոկատները եւ տարագրեալներ: Ռուսիական կառավարութիւնը օրէց դի իր նոր առացուածքները կգէ հիներին, օսպրօգներ կամ ամրոցներ հաստատուց այս ու այն կողմը, որոնցից մեծագոյն մասը ապա եղան կարեւոր քաղաքներ: Այդ ամրոցները ապահովելու կից պաշարներով եւ միշտ փոքրիկ զօրագունդ մը պատրաստ պահում էին: Նրանք իբր բնակատեղի կը յատկացուէին նաեւ վոյնաների, որոնք կառավարիչների, որոնք չարունակ արշաւախմբեր կազմում էին միւս քան ակտ-թիւնների դէմ, եւ միշտ նոր նոր բատաքներ երեւան հանում էին, իրանց գործունէութեան չրջանակը չարունակ ընդարձակելով:

Այսպիսով, դէպի ԺԶ դարու վերջերը Ռուսերը գրաւեցին Իրտիշի եւ Օբիի չրջականերում հաստատուած վայրերը, Ջէդի գետից մինչեւ Սառուցեալ Ովկիանոս եւ ԺԷ. դարու առաջին կիսումն էլ տիրեցին Իենիսէի եւ Լէնայի աւազաններին մինչեւ Սառուցեալ Ովկիանոս, ու հետզհետէ դէպի արեւելք առաջանալով, հասան մինչեւ Օքոցքի ծովը: Այդ դարու ընթացքում յայտնուեցան Տոմսք, Իէնիսէյսք, Կռասնօյարսք, Իաքուցք, Իրքուցք եւ սրանց նման ուրիշ կարեւոր քաղաքներ:

Կամչատկան Ռուսիային կցուել է 1697ին եւ Ամուրի մասը վերջնականապէս նրա տիրապետութեան ենթարկուում է 1858ին. Չինացիների հետ մղուած երկարատեւ պատերազմից յետոյ, որի միջոցին Ռուսիան գեներալ Իգնատիէվի ճարպարութեան չնորհիւ, յաջողում է Չինացիներից միեւնոյն ատեն առնել Ուսուրիի աւազանը: Ռուսիական տարածուածքները այսպիսով տարածուում են մինչեւ Խորէայի սահմանները: Վերջապէս, քիրգից վրանարնակ բնակչութիւնների նուաճումը յաջողուում է ԺԸ. դարու ընթացքում,—յաջողութիւն՝ որը թոյլատրում է Ռուսիային մնասել դէպի կեդրոնական Ասիայի սիրտը: Ամբողջ Սիբիրի բացարձակ տէր եղած, Ռուսիացիները՝ Չինացիներից երկիր ոչինչ են արժում,—հիւանդներ հիւծուածներ, տարիքից առաջ ծերացածներ, ախր այդ գժբազները չեն կարող արմատ բռնել, մանաւանդ այնուհետեւ որ քառասուն տարեկաններ զլած են լինում ընդհանրապէս եւ Սիբիրիացի կիներ չեն կամենում ամուսնանալ չարագործների հետ,

(Շարունակելի)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր այն բաժանորդները որոնք կը փոխեն իրենց հասցէն, պէտք է երկուս դրուշի թղթադրոշմ ղրկեն վարչութեան: Հակառակ պարագային թերթերու առաքումը կը չարունակուի հին հասցէով:

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԵՐ

«ՔԷՆԸ ՏԻՒՆ ԿԸ ՎԱՌԷ»

Կարդացիք անշուշտ այն թղթակցութիւնները որոնք գրուեցան Պանտրմայէն: Պանտրմայի գրողները, ամէնքն ալ փութկոտութեամբ մը իմաց տուին 6 հատ խանութիւներու ալրիլը: Ամէնքն ալ քանանան դատապարտելին բնկալ որ, երբ իրեն՝ ապահովագրական բ կերպութեան կողմէ դիմուեցաւ, պայմանաժամին լրանալէն 15 օր վերջ. անոնց գտնուեցաւ այդ դիմումին հանդէպ եւ արդէնքը այն եղաւ որ խանութները այրեցուին, 300 ոսկու վնաս մը պատճառեցին Պանտրմայի եկեղեցիին:

Այս ամէնքը ըսին. բայց չըսին միայն թէ ինչո՞ւ համար Տէր Հայրը փոյթ չըրաւ տուներ կրկին ապահովագրելու, երբ բնակութիւնը գիտէր որ իրեն: Մեզի համար այդ «ինչո՞»ն է կարեւորը: Ո՛չ ոք ըսաւ, ո՛չ ոք կրցաւ ուշադրութիւնը այն ահռելի «ինչո՞»ն որուն համար քահանան անտարբեր գտնուեցաւ ապահովագրական բնակութեանց ներկայացուցչին գիմումներուն առջեւ:

Պանտրմայի մէջ բան օրինի Թազ. Մարնուրդ մը կ'ընտրուի, եւ Պալըքեսիրի գաւառային վարչութենէն կը վաւերացուի:

Նորընտիր Թազ. Մարնուրդը գործի կը ձեռնարկէ, իբր առաջին պարտականութիւն հաչիւներու քննութենէն սկսելով:

Նախորդ Թազ. Մարնուրդը իր հաչիւները չի տար: Քահանային ալ հաչիւ կը պահանջուի, իրեն վերաբերեալ գործերուն համար:

Քահանան կը խորշի եւ երրորդ նոր Թազ. Մարնուրդ մը կազմելով անոր ընտրութեան ցանկը կը ղրկէ Պատրիարքարան, կը յայտնի նաեւ անոր օրհնութեան կոնդակն ալ ձեռք ձգել:

Բայց օրինաւորապէս ընտրուած եւ քահանային աչքին փուչ եղած Թազ. Մարնուրդը կը չարունակէ իր գործը ի հեճուկս զինքը չուզողներուն, մանաւանդ որ արդէն Տէր Հօր ձեռքով ընտրուած Թազականներէն չատեր կը հրաժարին ու նոր Մարնուրդ կը քայքայուի մասամբ:

Ահա եկաւ հասաւ խորհրդաւոր «ինչո՞»ին բացատրութիւնը:

Քահանան է կը բռնկի, կը զայրանայ:

Վա՛յ, Թազական Մարնուրդի անդամները ինչո՞ւ հաչիւ կը պահանջեն իրմէ, ինչո՞ւ եկեղեցիի գործերուն վիճակին նկատմամբ բացատրութիւն կ'ուզեն, ինչո՞ւ գործերու խնդիր մը կը յարուցանեն, ինչո՞ւ կը հարցնեն թէ գործերէն մէկը ի՛նչ եղաւ, ինչո՞ւ կ'ըսեն թէ, այդ կորսուած գործը տասնի նուէր տալու ինչ իրաւունք ունէր, առանց ուրիշին իմացնելու:

Թազական Մարնուրդը ի՞նչու կ'ընէ այս բաները եւ կը բարկացնէ խեղճ քահանան, ինչո՞ւ . . .

Չէ՞ որ պէտք էր ընդհակառակը չողոքրթել զայն, պարտկել անոր բռնաձերը, գովել միշտ, գէշ բրածները ձայն չհանել: Աւանկ պէտք էին ընել եւ այն ատեն միայն աղէկ կ'ըլլար եկեղեցիին ալ, հաներութեան ալ, որովհետեւ այն ատեն Տէր Հայրն ալ քէն չէր պահեր իր Թազական Մարնուրդին հետ, եւ ապահովագրական բնակութեան գիմումին վրայ եղելութիւնը կ'իմացնէր սիրով: Թազական Մարնուրդը Տէր Հօր զեղծումներուն դէմ խօսեր է, Տէր Հայրն ալ որոշեր՝ Մարնուրդին դէմ քէն պահեր է, ու այս ամէնուն, քէնի այս առաջութեան մէջ եկեղեցիին կալուածներն են որ մոխիր դարձեր են:

Իրաւ քէներ տուն կը վառէ:

ՍՈՒՐԻՆ ՍԻՐՈՒԳ

ՄՏԱԽՈՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ԳԵՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՇԱՀԵԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ ՄԸ

1.—Ի՞նչ կը մտածէք ընդհանուր մտաւորական տեսակետով Գերմանի ազդեցութեան վրայ:

2.—Այդ ազդեցութիւնը գոյութիւն ունի՞ տակաւին եւ իր արդիւնքները կ'արդարացնե՞ն միթը

ԺԱԳ ՄՈՌԼԱՆ

(Զ. ՄԱՍ)

Ժ.-Հ. ՌՈՆԻ

Գերման ազդեցութիւնը չատ մեծ երթալն իմաստասիրական տեսակէտէն, միչտ չատ տակար եղած է եւ չատ ընդհատ գրական տեսակէտէն: Գերման ազդեցութիւնը գոյութիւն չունի այլ եւս: Գերման գիտութիւնը, թէպէտեւ չատ արգասաւոր եւ չատ հնարիչ, չի տարբերիր ընդհանուր գիտութենէն: Գերման իմաստասիրութիւնը գրականութեան եւ բնաչրջականութեան տեղի տուած է:

Գերման գրականութիւնը աղքատացած է երկար ատենէ իվեր: Նիչէն կը մնայ միայն: Անիկա ալ ընտրելագոյն մասի մը վրայ միայն կը ներգործէ, բայց միչտ չեղատարձ եղանակաւ մը, եւ առանց չատ խորը թափանցելու:

Թ. ՌԻՊՕ

(Տնօրէն «Ռեվիւ Ֆիլոզոֆիք»ի)

. . . Իմաստասիրական ուսումնասիրութեանց տեսակէտէն, տարակոյս չի վերցներ թէ այն մեծ չուարումը որ գրաւեց ամբողջ ԺԹ. դարը, Քանթէն Հարթման, Շոպէնհաուէրէն անցնելով, գազրած է, առ նուազն քսան տարիէ ի վեր: Նիչէ՝ որուն ազդեցութիւնը չատ մեծ է ժամանակակիցներու վրայ, կրնայ հաղիւ թէ գերման հանճարի նկատուիլ: Ատակէտ գտնելու համար Նիչէի խորհուրդն է որով Գերմանները կ'ուչխատին, չատ անգամ, չատ նրբին ու անուչ խնգիրներու վրայ, իրենց միակ նպատակ ունենալով ապառել, եւ գոնէ ժամանակուան մը համար, ընելիք բան մը չձգել իրենց ետին:

ԷՄԻԼ ՎԷՆՒԱՆՒԷՆ

Պատասխանելու համար ձեր ուղղած հարցումներուն, պէտք կը իյնայ երկար յօդուածի մը յարիւրինոսին մէջ, — եզրակացութիւնները միայն կը նչանակեմ:

Ֆրանսայի մէջ մուտ գտած օտար ազդեցութիւնները չեն սահմանափակուիր մի՛ միայն գերման ազդեցութեան մէջ: Այսօրհանդերձ այս վերջինն ալ նուազելու վրայ է միայն անոնց համար, որոնք մօտէն չեն գիտեր: Անիկա միչտ գոյութիւն ունի չնորհիւ այն պաղամարապաչտութեան՝ որ ա՛նգամ տիեզերական տարածում մը ունի իմաստասիրական նոր գործոյներու միջեւ,—անոնցմէ մէկը նոյն իսկ չէ որ գրած «Նէո-Քանգականութիւն» տիտղոսը: Ակնիկ զատ, Նիչէի վարդապետութիւնները տակաւ առ տակաւ կ'անցնին բովանդակ նոր գրականութեան բնդմէջէն: Արդէն, ինչո՞ւ համար գալիք այդ նոր ազդեցութեանց վրայ—աքսանիենավական ըլլայ, ռուսական կամ գերմանական,—քանի որ Ֆրանսական մտածումը զանոնք կը բարեփոխէ, կը ներբերանդէ եւ յաճախ կը հարստացնէ, անմիջապէս որ զանոնք կ'որդեգրէ եւ կը նուիրագործէ: Երբայն ամբողջ այս պահուս կ'աչխատի, մէկ քանի մեծ դաղափարներ համար, որոնք վաղուան կեանքն են կամ պիտի ըլլան, եւ երբէ, Ֆրանսան մէկ քանի գանձեր ձեռք կը ձգէ իր զրացիներէն, այս վերջիններն ալ սխալ մը չեն գործեր լայնօրէն փոխառութիւններ ընելով Ֆրանսայէն:

Ֆրանսական Արուեստը, — նկարչութիւն, քանդակագործութիւն, փոգրագրութիւն — ամէնուն արուեստը կ'ըլլայ, Ֆրանսական գիտութիւնը ամենուրեք նախանձոտներ կ'ունենայ:

Տ. ԱԼՔԱՅ

(Ուսուցչապետ Հնումի ճեմարանին)

Գերմանիա իմաստասիրական մեծ ազդեցութիւն մը ունեցած է անցեալ դարու գաղափարներուն վրայ, չնորհիւ Քանդի եւ անոր հետեւողներուն: Երբ մէկ կողմէն բնազանցական փիլիսոփայութիւնը իր անհուսն ունեցաւ, եւ միւս կողմէ երբ գրական փիլիսոփայութիւնը ծնաւ Օկիւստ Քոնթով, յետոյ գիտական փիլիսոփայութիւնը Սբէնսըրով, եւ Տարվինով, Գերմանիա կարենցուց իր ազդեցութիւնը օրուն յաղթանակեց Անգլիա: Անգլիա իր երկու հանճարներով, Սբէնսըր եւ Տարվին, մեծ ազդեցութիւն մը ի գործ դրաւ եւ վերջ ի վերջոյ սիրացաւ բոլոր չրջանակներուն մէջ, բնական գիտութիւններէն սկսեալ մինչեւ փիլիսոփայութիւն: Գերմանիա ալ, ենթարկուեցաւ այս ազդեցութեան այնպէս որ իր ամբողջ փիլիսոփայական եւ գիտական աչխատութիւնը անգլիական բնաչրջականութեան կապուած մնաց:

Ֆրանսա գժբազաբար օգտուած չէ. բնաչրջական փիլիսոփայութեան հիմնադիրներու, Ժօֆրուա Սէնթ Իլէրի եւ Լամարքի գործերուն արդիւնքներէն, ժամանակներու տհասութեան եւ վարդապետութիւններու անկատար զարգացման պատճառաւ:

Մանաւանդ գիտութիւններու տեսակէտով, Գերմանիա հակայ յաջողութիւններ եւ ազդեցութիւններ ունեցաւ մանաւանդ բժչկական լեզուաբանութեան, բնախօսութեան, անդամագիտութեան եւ բազդատական սաղմնախօսութեան մէջ: Բայց այսօր, իմ մասիս, Գերմանիա այլեւս առաջին կարգը չդրաւեր այդ ճիւղին մէջ ալ, եւ բոլոր ազգերն ալ առաւել կամ նուազ միեւնոյն կարգին մէջ կը գտնուին:

Գերմանները մեծ յատկութիւններ ունին, յարատեւութիւն գիտական ուսումնասիրութեան մէջ, կարողութիւն՝ աչխատութեան բժանումի եւ վերլուծումի մէջ, բայց համակրական տարածականութիւն մը ունեցած չեն: Իրենց ազդեցութիւնը մինչեւ հիմա աւելի իրենց աչխատութիւններուն քանակական եւ չարունակական ըլլալուն վերագրելի է եւ ոչ թէ իրենց մտածումին գիւրին եւ բնական ծաւալականութեան:

Վ Ե Ր Ջ

ԲԵՐԱՅԻ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱՌՆՈՒԱԾ

ՁԵՐՋԱՓՆ ԾԱՅՑ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՁԵՌՄ ՄԸ

ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

ՊԻՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՆԵՆՔ ՄՏՕՏ ՕՐԷՆ

ԵՐԲ "ՈՍԿԻ ՍԱՂԱՒԱՐՏ„Ը ԱՒԱՐՏԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏ

[83] ԿԻՍԱՄԵՅԱԿ

Ո՞ՐՏԵՂ Է ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՐՑԸ

(Ա. ՍԱՐԻԱՆԻ ՀՈԴՎԱԾԻ ՎԱՐՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ)

Ա.

—Իրավ որ Ձեզ շատ ուրախ եմ տեսնում,— ժպտալով ձեռքս սեղմեց ծերունի գյուղացին։— Ասում էին՝ Ձեզ ձերբակալել են, ուրեմն ճիշտ չի եղել։ Ես էլ ասում էի՝ չէ, չի կարող լինել, որ Ձեզ ձերբակալեն։ Ես գիտեի, որ Դուք ոչ մի վատ բան չեք արել։

—Ինչպե՞ս կարող էր ձերբակալվել մարդ, որ ոչ մի վատ բան չի արել,— ասացի ես։

—Ինչպես չէ, որ կարող էր ձերբակալվել,— ասաց ինձ հետ եկող գյուղացիներից մեկը։— Ձերբակալեցին Ձեզ, որ ասեք, թե ինչու եք գյուղացիներին ասել, որ հողը պետք է վերցնել հարուստներից ու տալ աղքատներին։

—Ես ասել եմ, որ հողը պետք է վերցնել հարուստներից ու տալ աղքատներին։

—Ուրեմն ճիշտ է, որ ձերբակալել են Ձեզ,— ասաց ինձ հետ եկող գյուղացիներից մեկը։

—Ձերբակալել են, բայց ես ոչ մի վատ բան չեմ արել։

—Ինչո՞ւ են ձերբակալել,— հարցրեց ծերունի գյուղացին։

—Ասում են՝

կը Պուլկար խոսափարներուն կողմէն կատ. Իրատ ալ Տրամադիր Նահ. 3.10ական գրաչ ուժական կոպիտ Բազուք գիշէն քանի մը անձերու բնակիչներուն, որոնք սպանդուեցան ապագահներուն կողմէ: Հինգական ամի պիտի տրուի վնս գործատարներու որոնք վիրաւորուած են:

ՍԵՎԱՆԻԿի կուսակցութեան կողմէ չորեքթերական մը ուղղուեցաւ Նահանգին զանազան կողմերը: Այդ չորքերեակներով կուսակցութիւնը զանազան հրահանգներ կուտայ, գիւղերու մէջ նախնական վարժարաններու աւելցնելուն եւ գաստիարակութեան հոգ տարուելուն նկատմամբ:

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱԻԱԶԱԿՆԵՐԸ.— Սոֆիայէն հասած հեռագիրներ կը հաստատեն թէ,—կ'ըսէ Մալիմաք,—Զոնչիֆ, պետը այն աւազակախումբերուն որոնք սահմանագլուխը անցած էին, վիրաւորուած վիճակի մէջ Սոֆիա փոխեր է: Մնացեալ աւազակներն ալ սահմանագլուխին միւս կողմը ապաստաններ են, ու չնորհիւ վեհ. Սուլթանին Բազլըքի կողմերն ալ անզորութիւնը վերահաստատուած է:

ԾՈՎԱՑԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ Հասան Հիւանի փաշա ապաքինած ըլլալով, երէկ իր պաշտօնատեղին դանուեցաւ, կ'ըսէ Մալիմաք:

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ՇՈՒՆԸ.—Բանկալթի բնակող Ծոյն վաճառական մը Պ. Սիրօ, առջի գիշեր Ա.Ժէտ Ֆարուքի էֆ. տան անչէզէն անցած միջոցին, այդ տան պահապան չուներ խեղճ մարդուն վրայ յարձակելով սիստէն ու թեւէն գէշ կերպով խածած պոյն: Թաղապետութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի այդ վտանգաւոր շան վրայ:

ԿԱՑՍ. ՆԵՐՈՒՄ. Կայս. Իրատէ մը ներում չնորհեց Գոսթանդին Զաքրիս եւ Լիֆթիմս Լազարի անուն երկու անձերու, անոնց հիւանդութեան պատճառաւ: Գոսթանդին հրաձիգութեան յանցանքով դատուած եւ Լիֆթիմոս մարդասպանութեան համար 15 տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էին:

ՀՐԴԵՀ.—Երկու չաբթի գիշեր ժամը 9ուկէսին Սելանիկի Զարյր Պաչա պողոտային վրայ Տաքիք Գափանր բռնած տեղը հրդեհ ծագելով քանի մը խանութներ այրիր են: Վնասը 1000 ոսկիէ աւելի է:

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆ. — Բրդ Քիլիսէէն կը գրեն թէ անցեալ չաբթու կարգ մը աւազակներ Աքտրուէն կէս ժամ հեռու գիւղէ մը Բոլիխրոնիս ձիու քիտիս անուն անձ մը լեռը հաներ եւ ծնողքին դէմ մը դրեր են, ըսելով թէ զայն ազատ ձգելու համար խոշոր գումար մը կը պահանջեն: Բարեբաղդաբար Բոլիխրոնիս յաջողեր է ողջ առողջ փախչիլ աւազակներու ձեռքէն:

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ. — ԵՒէ կ'ուզէք առնել տնակ գոհարեղէններ ունենալ, դիմեցէք «Հէրմայի» վաճառատունը Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ, Մանա-Փողոց թիւ 13, որ յաճախորդաց դիւրութեան համար ապառիկի դրութիւն մը հաստատած է: Սոյն վաճառատունը ունի եւրոպական հաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով. ունի նաեւ արծաթեղէններ, ժամացոյցներ եւ արծաթեայ գաւազաններ: Պայմաններն են՝ հարիւրին 20 կանխիկ, մնացեալին համար չաբթական հարիւրին 5 վճարում: Գործածուած գոհարեղէնները երէք վնասուած չըլլան հարիւրին 10 զեղչով ետ կ'առնուին:

ԲԵՐԱՑԻ ԱԻՐԲԻՆ. Ալ փայտուն ներկայացում մը կը սրտի սա իրիկուն: Մաքսիմսարդի փոքրերը ու ղարթաւի կատակախաղութիւնները հաճելի ժամանց մը կը կազմեն: Եւրկոյթը կը վերջանայ La Gran Via բանիմոմով:

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ԶԱՓԻ ՎՐԱՅ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Լ.Ա ՊԻԼ ԺԱՌՏԻՆԻԷՐ

23, Կալաթա, Գարաւէօյ, Շիշլիի թուժուէյի կայարանին դէմ, 23

Սոյն հաստատութեան մէջ կը գտնուին ամէնարուեստիր կերպասով շինուած ձեռաւոր պատրաստ հագուստներ, ամէնքն ալ խիստ չափաւոր գիներով, որոշհետեւ ապրը, Պ. Լուիզոն է, 24 տարիէ ի վեր չատ ծախելու սկզբունքը իրագործած է: Կը գտնուին նաեւ ժանիչ եւ աղջիկ տղոց համար ամէն տեսակ դիմարկներու Զրմռուան եղանակին համար մասնաւորապէս ընտիր հագուստներ եւ բալթօներ հասած են եւրոպական առաջնակարգ գործարաններէ:

ՔՐՈՆԻԿ

Ծառայիկայ երկուշաբթի վնասված Սուլթանին ծննդեան բարեբաստիկ տարեդարձին առթիւ, գոնբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին Մայր Եկեղեցիին մէջ: Հետեւարար մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած եպիսկոպոսները, վարդապետները, սարկաւագները, Թաղական Խորհուրդները, Հոգաբարձութիւնները եւ Տասուչ Խորհուրդները հրաւիրուած են ներկայ գտնուիլ կատարուելիք եկեղեցական արարողութեանց: Մայր եկեղեցւոյ մէջ կարգադրելիք աղօթքներուն հանդիսապրելէն վերջ, Ս. Պատրիարքը նոյն օրը կայս. Պալատ պիտի երթայ, ուղերձ մը մատուցանելու յոտս կայսերական Գահոյիցս:

×

Վերջերս, առիթ ունենալով խօսելու Գալիցեանց Որբանոցի կարօտ վիճակին վրայ, ըսած էինք թէ հասատատութեան արդի խնամակալութիւնը պաշտօնի անցնելուն վերահասած եղաւ թէ Որբանոցը 500 ոսկիի պարտքի մը տակ կը գտնուի, եւ թէ ուրիշ միջոց մը չկայ այդ պարտքը վճարելու բայց եթէ բարեսէր ազգային-ներու առատաձեռնութեան ապաւինելով: Արդի խնամակալութիւնը պաշտօնի անցնելէն ի վեր այդ ուղղութեամբ ջանք ըրաւ, եւ ցարդ 60 - 70 ոսկիէն անդին անցած չէ իր հաւաքած գրամներուն գումարը եւ թէ միւս կողմէ հաստատութիւնը իր սրբական ընթացիկ ծախքերը ունենալով, ցարդ 500 ոսկիի պարտքին վրայ մանաւանդ վարձեր գրեթէ տեղի չեն ունեցած: Սակայն նկատելով որ պարտապանները, ընդհանրապես ոչ խօսք հասկցող մարդիկ, սկսած են նեղել Որբանոցին վարչութիւնը, խնամակալութիւնը անհիմնական կարգադրութեան մը պէտք անհրաժեշտ տեսած է:

Ուրախ ենք հաղորդելու որ որոշուած է ի նպաստ Գալիցեան որբանոցին բնական նեղութեան մէջ թատերական նեղութեան մը տալ եւ թէ Զարեհ էֆ. Տիլկէր տանձնած է բարեսիրաբար, այս մասին եղած հոգերու մեծ մասը իր վրայ առնել:

×

Նմանապէս կը հաղորդուի մեզ թէ Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը որոշած է արդէն, այս տարի ալ նուագանդես մը տալ ի նպաստ հիւանդանոցին, եւ թէ չուտով տեղի պիտի ունենայ կարգադիր մանախուզմի անդամոց ընտրութիւնը:

×

Զմիւռնացւոյն կը հաղորդեն մեզ թէ Սիմնայ գիւղի Հայոց եկեղեցին եւ դպրոցը բոլորովին հին եւ անպատշաճելի վիճակի մէջ են եւ թէ ժողովուրդը ստիպուած է տուները աղօթելու: Ներկայ պայմաններուն մէջ, ամէն կասկածէ վեր է որ, գիւղացիները այդ եկեղեցին եւ դպրոցը անմիջապէս պէտք է նորոգուին: Այս ժամին, Զմիւռնացի առաջնորդական փոխանորդը Զարսանճաք չմեկնած գրած էր արդէն Պատրիարքարան եւ հարցուցած թէ ասկից 11 տարի առաջ Զօպանեան էֆ.ի ձեռամբ, Սիմնայ գիւղին յատուկ դրամ, Պատրիարքարանի մէջ տոկոսով աւանդ ձգուելէ վերջ, ինչ եղած է այսօր, եւ անմիջական տեղեկութիւններ խնդրած: Զենք գիտեր թէ Պատրիարքարանը ինչ պատասխան տուած է Առաջն. Փոխանորդ Հօր խնդրանքին:

×

Ս. Պատրիարք թաղուիր մը ուղղեց արտաքին գործոց պաշտօնատան եւ խնդրեց որ հրահանգ տրուի Մարսիլիոյ Օսմ. հիւպատոսին, որպէս զի Ծովհաննէս էֆ. Կիւչեանի կնիքի տակ առնուած գրքերը (դրամ, արժէքներ եւ վաւերագրեր) Պոլիս զրկուին, Մր թէվէլլիւթեան հագկէին: Կիւչեան կառկին մէջ Հայոց Պատրիարքին միւթէվէլլիւթիւններ Շէրիի հեռագիրով հաստատուած ըլլալով, Արտաքին Գործոց նախարարութեան կողմէ հրահանգ զրկուեցաւ Մարսիլիոյ Օսմ. հիւպատոսին, Պատրիարքարանի կողմէ եղած դիմումին համաձայն հանգուցեալ կիւչեանի վերլուծել գրքերը Պոլիս զրկելու:

×

Պատրիարքական կարգադրութեամբ գնէլ վ. Փալէմքեարեան Հայ-Հռոմէականներու Պատրիարքարանը պիտի երթայ, Թոքատի մէջ տեղի ունեցած ձանձրացուցիչ ամուսնական խնդրին առթիւ բանակցելու համար: Կը յիշուի թէ Հայուհի մը իր ամուսնական յարկը լքած եւ Հայ-Հռոմէական պատկով ուրիշի մը հետ ամուսնացած էր:

×

Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի երրորդ ցոյց տուած չափազրգուռթիւնը, պարտք համարեցի ինձի, վերջերս պատահած դէպք մը հաղորդել ձեզ: Նարլը Գաբուլի Թաղեցիները Ս. Պատրիարքին նամակ մը տուին, բողոքելով այն ամէն անվայել դիրքին նկատմամբ զոր Սամաթիայի Աղքատախնամը բռնած է Նարլը Գաբուլի աղքատներուն համար: Վերջին անգամ Նարլը Գաբուլի երկու աղքատներ Սամաթիայի Աղքատախնամին ատենապետէն ստացած իրենց մէկ թուղթովը կը դիմեն Աղքատախնամի գործակատարին, դնդ եւ այլն ուղելու համար: Գործակատարը կը զայրանայ, կը պոռայ, կը կանչէ, կը վռնտէ աղքատները, ատենապետին թուղթն ալ պատռելով անոնց երեսին. Նարլը Գաբուլի Թաղեցիները հիմայ այդ գործակատարին պաշտօնանկութիւնը կը պահանջեն եւ յուսալից են որ Ս. Պատրիարքը անօրինութիւն մը պիտի ընէ այս մասին, վերջ մը դնելով աղքատներու այսպէս ախնամ ընելուն:

Յարգանքներով
ԹԱՂԵՑԻ ՄԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻՈՅ ԱՒՐԹԻՒ

Վ. ԵՒ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ԹՂԹԱՒԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Նոր Տարւոյ առթիւ ճոխ մաքրք մը պատրաստած է ճաշակաւոր Պուի եւ Դրպոնի օրացոյցներու, ցնորհաւորական քարտերու, պատկերազարդ քարդ-բասդայներու եւն. եւն.:

Կազանդի առթիւ, տղոց նուէր տրուելու համար, Վ. եւ Հ. Տէր-Ներսէսեան թղթավաճառատունը պատրաստած է նմանապէս մեծ մաքրք մը դպրոցականի յատուկ գրենական ամէն տեսակ պիտոյքերու: 1—2

ՀԵՒԱԴԻՐՆԵՐ

ԱԹՍՕՐՈՒԱՆ

ՄԱՐՏԻՆ, 13 Նոյեմ.—Պ. Սակաբա տակաւին չյաջողեցաւ վերակազմելու դաշինքը, հակառակ Պ. Ռոմէրս Պոլիէտոյի ջանքերուն: Պահպանողական թերթերը կ'ըսեն թէ պահպանողական դաշինքի մը կազմութեան մէջ միայն կարելի է տեսական լուծում մը, որուն իր հետեւանք պիտի ըլլայ Բարիէսին ցրուումը:

ԲԱՐԻԶ.—Արտաքին գործոց նախարարութիւնը կարօրէն վիճարանուեցաւ այն հարցակնդումին վրայ՝ որ ուղղուեցաւ ծովային նախարարութեան, ի մասին այն որոշման՝ զոր տուած էր ան երեք զրահաւորներու չինութեան համար եւ արդէն յանձնարարած ալ նաւաշինարաններու: Այն բացատրութիւններէն ետքը, զոր Պ. Բէյրան տուաւ յայտարարելով թէ ինքը երբէք դիտաւորութիւն չունէր ընդհանուր խորհրդարանին կողմէ որոշուած ծրագիրներու գործադրութեան, խորհրդարանը վստահութեան օրակարգ մը քուէարկեց 155ի դէմ 330 ձայնով:

ՆԻՒ-ՅՈՐՔ. — Նիւ-Եորք Հերըլտ կ'ըսէ թէ՝ ինքը ի վիճակի է հաստատելու թէ Ֆրանսա պիտի ստանայ Ափրորթունիզէզ հողին հիւսիսային մասը՝ մինչեւ Պէյրա: Անգլիա պիտի ստանայ միւս մասը՝ որ կը պարունակէ Տէլագոայի ծոցը Վիկտորիա կայսր Անգլիա այցելութեանը մէջ այս համաձայնութեան խնդիրն ալ կայ:

ԲԱՐԻԶ. — Նոր հնարագիրներ կը հաստատեն թէ՝ բազմաթիւ ազերսագրեր մատուցուած են Արչիբալի եւ Նոր Քալէտոնիոյ մէջ, խնդրելով որ Նոր Հէպրիտներ Ֆրանսայի կցուին:

ՎԻԵՆՆԱ.— Այսօր, երեսփոխանական ժողովին մէջ անհրաժեշտ առաջարկներու նկատմամբ կատարուած վիճարանութեան պահուն, Պ Սէյալ չէն արմատական, Գերմանիոյ համար նախատական խօսքեր բրած ըլլալով, ասկալի իրարանցում մը փրթաւ: Նախագահ ստիպուեցաւ բնդհատել նիստը: Ազմուկը չարունակեց սակայն: Քանի մը երեսփոխաններ չանացին միջամտել երկու հակառակ կուսակցութեանց: Նիստին վերսկսելուն, նախագահը ցաւ յայտնեց տեղի ունեցած անհաճոյ դէպքին առթիւ: Ցետոյ ի կարգ հրաւիրեց Պ. Սէյալը: Նիստը յետաձգուեցաւ վաղուան:

ԲԱՐԻԶ.—Երեսփ. ժողովին մէջ, Պ. Բէյրան, երեք զրահաւորներու չինութեան ընդհատման նկատմամբ եղած հարցման մը պատասխանելով ըսաւ թէ այդ ընդհատման պատճառն այն է որ կատրելիք ծախքերուն համար պէտք եղած վարկերը չբացուեցան: Ժողովը յետոյ 154ի դէմ 431 ձայնով ընդունեց օրակարգ մը, որով վստահութիւն կը յայտնուի կառավարութեան, ազգային պաշտպանութեան չափերուն պահպանման համար, պիտանի դրամական անհրաժեշտութիւններ ի գործ դնելով:

ՊԵՐԼԻՆ.—Ռայխսթագին մէջ չարունակուեցաւ քուէարկութեան դրծողութիւնը Պ. Առլսպիլլերի առաջարկութեան՝ վիճաբանութեան դրուիլը արգիլելու համար, նիստը տեւեց մինչեւ իրիկուան ժամը 9 3/4:

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Թերթերը կը կրկնեն այն զրոյցը թէ նախարարական տագնապ մը անխուսափելի է. Պ. Պ. Հիմայն, Բրոթիչ, Սըրբոյթ խմբագիրը եւ Համթովա տարուան մը բանտարկութեան դատապարտուեցան:

ՓԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Պօէր զօրավարները խնդրեցին Պ. Չեմպըլէնէ՝ 8 միլիոն ոսկերլինի բարձրացնել Պօէրներուն տրուելիք պատերազմական տուգանքը, ընդհանուր ներում չնորհել իրենց, ազատութիւն տալ ապստամբներուն եւ թոյլատրել Պ. Քրիւկէրի Հարաւ. Ափրիկէ դառնալու: Պ. Չեմպըլէն պատասխան չէ տուած սակայն:

ԼՈՆՏՈՆ.— Կը հաւատայի թէ Վիլհէլմ կայսեր Անգլիա այցելութեան նպատակն է Գերմանիոյ գահաժառանգը ամուսնացնել անգիացի իշխանուհիի մը հետ:

ԲԵՇԹԱ. Պահեստի բանակէն 400 սպաներ հրաժարական տուին:

15

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Ցօդ. ԿԳ.—Առանձնաշնորհեալ եւ ինքնօրէն կուսակալութեանց բնակիչներէն եղող անձեր, երբ մարդահամար եղած տեղը գտնուին իրր հիւր կամ գործի համար, նախորդ յօդուածին համաձայն, մարդահամարի աւարտումին, օտարականներու առձեռն տետրակի մէջ պիտի արձանագրուին, մարդահամարի քուն տետրակին մէջ արձանագրելու համար յետոյ: Արդէն իսկ օսմանեան հպատակ եղող անձեր, որոնք օտար տէրութեան մը հպատակը ու պաշտպանեալը ըլլալուն վրայ կը պնդեն, նրմանապէս պիտի արձանագրուին առձեռն տետրակներու մէջ: Այս վերջիններուն առարկութիւնները դիտողութեանդյատուկ մասին մէջ պիտի նշանակուին եւ Մարդահամարի աւարտումէն յետոյ, իրենց օտար հպատակութիւնը եւ պաշտպանեալ ըլլալը առարկողներու մասին բացատրող գիր մը պիտի տրուի տեղական կառավարութեան, որուն կողմէ կատարուած քննութեան եւ տրուած որոշումին համաձայն գործողութիւն պիտի կատարուի:

ԱՌԻԹ ՄԸ.—Զմիւռնային հագուստներ պատրաստել տալու եղանակն է: Լաւագոյն գործակ մը զոր կարելի է յանձնարարել Պ. Էլիասէան է, որ Գալաթիա, Օսմ. Պանքային դիմաց թիւ 46, իր անգլիական վաճառատան մէջ պատրաստ է ամէն տեսակ ուսմէն ձեւով հագուստներ պատրաստելու: Պ. Էլիասէս վճարման մասին մեծ դիւրութիւններ կ'ընծայէ իր յաճախորդներուն: Այսպէս, կարելի է, չինել տրուած զգեստի մը փոխարժէքին 0/0 30ը վճարել կանխիկ եւ մնացեալը ամսական վճարումներով: Առիթ մըն է աս, որմէ պէտք է օգտուիլ:

ՆՈՐԴԴԱՅԷՐ ԼՈՅՏ
NORDDEUTSCHER LLOYD
Paquebot poste Impérial Allemand

Նիւ Եորքի գիծ, ճեպընթաց
ՔՐՕՆՔՐԻՆՑ-ՎԻԼՀԵԼՄ, Պրէմէնէն
Շէրպուրկ 4 Նոյ.
ՔՈՑՋԼԵՐ ՎԻԼՀԵԼՄ ՏԷՐ ԿՐՕՍԼ, Պրէմէնէն
Շէրպուրկ 18 Նոյ.
ՖՐԻՏՐԻՒ ՏԷՐ ԿՐՕՍԼ, Պրէմէնէն
Շէրպուրկ 8 Նոյ.
ՔԷՄՆԻՑ, Պրէմէնէն Շէրպ. 15 Նոյ.
ՔԱՍԼ, » » 22 Նոյ.
ՖՐԱՆՔՖՈՒՐԹ » » 29 Նոյ.

Ատատրալիոյ գիծ
ԿՐՕՍԼԷՐ ՔՈՒՐՖՈՒՐՍՏ, Ձեննվա-Նաբոյիէ, 5/18 Նոյ. եւ պիտի երթայ Քօլօմպօ, Ատէլաիտ, Մէլպուրն եւ Սիտնէյ, ու Սիտնէյի մէկ նօտաթայչէր Լոյտի միւս չոգենաւերուն հետ հաղորդակցելով պիտի երթայ Բուինոսէյնա, Նոր Կուէնէա, Նաքաար Պաթավիա եւ Սինկաբուր:

Պրեմեն Պալթիմորի գիծ
ՔԼՕՀՆ, Պրէմէնէ Պալթիմոր 6 Նոյ.
ՇԹՈՒՏԿԱՐՏ » » 20 Նոյ.

Պրեմեն-Կալկեսդոնի գիծ
ՔԼՄՆԻՑ Պրէմէնէն 15 Նոյ.

Պրեմեն-Քուպայի գիծ
ՄԱՆՑ, Պրէմէնէ, 14 Նոյ. եւ Հաւանա, Սիէնֆուէկոս, Մանզանիլլօ եւ Քուպա պիտի երթայ:

Պրեմեն-Պրազիլեոյ գիծ
Հանդիպակողմ Բէրնամպուքօ, Պահիա, Ռիօ Եանէյրօ եւ Սանտոս:
Ահէն, Պրէմէնէ, 15 Նոյ.
ՊՕՆ, » 29 Նոյ.

Պրեմեն-Լաբլատայի գիծ
ՔՕՍԼԷ, Պրէմէնէ, 8 Նոյ. եւ պիտի երթայ Մոնդեվիտէօ եւ Պուէնոս Այրէս:
ՆՈՐՇԼԵՒՆՑ, Պրէմէնէ, 22 Նոյ. եւ պիտի երթայ Մոնդեվիտէօ եւ Պուէնոս Այրէս:

Ցայրագոյն Արեւելքի գիծ
ԲՐԷՆՑԷՄ ԻՐԼՆԷ, Համպուրկէն 13 Նոյ. եւ պիտի երթայ Քօլօմպօ, Բէնանկ, Սինկաբուր, Հոնկ Քոնկ, Շանհայ, Նակազաքի, Հիոկօ եւ Եոքոհամա:
ՏԱՐՄՇՏԱՏ, Պրէմէնէ 26 Նոյ.
Ցայր. Արեւելքի գիծ, միայն ապրքի ՆԻՒՐԼԻՆՊԵՐԳ Նոյ 13ին, Պրէմէնէն, եւ պիտի երթայ Բոյ Սահտ, Բէնանկ, Սինկաբուր, Հոնկ Քոնկ, Շանհայ եւ Եոքոհամա:

—=—

Պիտի ընդունի ապրանք եւ ուղեւոր վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն համար:

Աւելի տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Գործակատարներուն
Կ. ՀԱՄԲԱՐՋՈՒՄԵԱՆ եւ Ժ. ՏԷՔՈՒԱՆ
կայարան, Գարաքեօյ Եկի խան, Նո 21
Ծան.—Գործակատարներն յանձնառու կ'ըլլան ապրանքները ուղղակի կ. պոլսէն փոխադրել յիշեալ նաւահանգիստներէն մին:

ՆԱՄԱԿՍՏՈՒԹ

Ցարգոյ Մեհրապրուհիին
«Մաղիկ» օրագրի
Նկատի առնելով Սամաթիայի թաղային խնդիրներուն նկատմամբ ձեր

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 31 Հոկտ.

Օսմ. Եան. Դ. Օ.Ո.	30	12	
Ամէնէն բարձր գին	»	30	15
» վար գին	»	30	11
Բուամէլի երկաթ. գիր.		117	50
Ամէնէն բարձր գին	»	117	62
» վար գին	»	117	37
Թրանսվալ	»	13	—
3 օրուան Քոնսոլիտ		262	—
8 » Երկաթուղի		1	25

ԲԱՑՈՒՄ, 1 Նոյ.

Օսմ. Քոն. Սեռի Դ. Օ.Ո.	30	12
» Ժամ 5ին «	30	12
Բուամ. երկաթուղի Քր.	117	37
» » Ժամ 5ին »	117	37
Թուպագ Թիւրք Ռեժի	15	50
Սիկարէթ, Սեռի A	0	20
» B	0	90
Պանգ տը Մէթելէնն	8	50
Ագարտ ան Թրամուէյ	5	52
Ժոռիսանս	1	32
Սօսիէթէ մ'Ափրանս	3	82

Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տթ-Ֆ	19	—	
Ագարտ Գօմմերսիալ	1	40	
Թօպաչօ Գօրբօրէյշըն	0	09	
Անթրբրիսիզ Փէնէյրալ	0	7	
Անտոլու Երկաթ. Ագա.	11	12	
» » Սեռի A	517	—	
» » » B	514	—	
Պանգ տը Սալօնիք Ագա.	164	—	
5% Հէլլինեան 1881	212	—	
Պանգ Նասիոն. Ռումն.	416	50	
Լօրիւմ	78	—	
Թրանսվալ	140	—	
Պոլոյ Քարափէ Ընկ.	486	50	
Տէրգոպի Ջրի Ընկ.	259	—	
Թրամվէյի Ընկ.	497	—	
Քրէտի Ֆոնսիէ Էշիքը.	262	—	
» » բուռնկն.			
» » խալկն.			
Դէ Տրինա			
Ռուպլի Թղթագրամ			
Ֆլորին »			
Մարք »			
Տրաքմի »			
Լիռա-Ստռլին »			
Ֆրանս. » »			
Բուէնոս Այրէս » »			
Գուլդ » »			
Իեան » »			

ՓՈՂԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս		
» » » էջք		
Բարիզ » »		
» » » էջք		
Պերլին անտոկոս էջք	108	1/4
Վիէննա »	109	12
Ամսթերտամ »	23	17
Ֆրանս. »	23	—
Բուէնոս Այրէս »	18	7/8
Իտալիա »	21	31

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 13 Նոյմ.

3% Ֆրանկն.	99	80
3 1/2 % »	98	92
Օսմ. Քոնս. D	28	07
Բուամ. Երկ.	120	50
Օսմ. Ռեժիի	358	—
Օսմ. Կապ. Պանքա	530	
Օսմ. Մաքս	556	
Օսմանիէ	465	—
Քրետի Լիոնէ	—	
5% Իտալական	103	05
Ոսմանիական արտաքին	85	20
Թէմկէքի փոխառութ.	460	
Մէսաճիէ-Ն. Պոլոյ Երկ.	284	
Իտալա. Երկիթ.	386	—
Թրանսվալ Քոնս.	137	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	12

Լոնտոն, 13 Նոյմ.

Ագենք. Քոնս.	93	50
Օսմ. Ռուժի B	54	50
» C	30	87
» D	27	87
Օսմ. Պանգա	13	50
Լիվերբուլ Իւնիֆիկ	107	25
Տօմինիոն	106	—
Լիսբոնի երկաթուղի	11	—
Իտալա. »	8	50
5% Հէլլինեան 1881	42	
Լոնտի »	32	—
Քոնսոլ »	44	50
Պուլկար 1888 6%	93	—
Թրանսվալ Քոնս.	05	31
Փոխառ. Բարիզի վրայ	25	33

Վիէննա, 13 Նոյմ.

Ռումն. երկաթ.	113	50
Օսմ. Ռեժի	336	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	239	30

Պուխարէշ, 13 Նոյմ.

Ռումն. Օսմ. Սեռի D	27	75
Ռումն. երկաթուղի	118	75

Պերլին, 13 Նոյմ.

Ռումն. երկաթուղի	123	70
Բուպլի (100ը)	216	12
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	27

ՍՈՓԱԿՈՂԺՈՂ ԱԽՋՆ

Հ Ա Յ Կ Ա Կ Ա Ն Ա Վ Ե Պ Ը

Գ. ՊՈՂՈՍՈՒՄԵԱՆ

— Ես ալ ուզեցի ձեզի հետ խօսիլ, պարո՛ն Ալեքսանդր, ըսաւ Ծերիկ Ալեքսանդրին, որ ներս մտաւ։

— Ա՛խ, ներեցէք, որ ձեզ ալ մոռցայ, ըսաւ Ալեքսանդր։ Ինչ կ՚ուզէք, ըսէք։

— Ես ալ ուզեցի ձեզի հետ խօսիլ Ծերիկ Ալեքսանդրին համար, ըսաւ Ծերիկ։

— Ա՛խ, ներեցէք, որ ձեզ ալ մոռցայ